

Сердюкова О.М.,
аспірант Уманського національного
університету садівництва

ЗНАЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ ДЛЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

В останні роки українське село опинилося в складній соціально-економічній ситуації. Занепад соціальної інфраструктури, високий рівень безробіття та низька заробітна плата призводить до значної міграції мешканців із сіл до міст та закордон. Але сільська місцевість характеризується унікальним природним, релігійним, історичним потенціалом. Це сприяє розвитку сільського зеленого туризму, який є одним з видів екологічного туризму і в останні роки набуває поширення і продовжує активно розвиватися у багатьох європейських країнах. Не є винятком і Україна. Спад ринкової економіки в Україні штовхає людей шукати дешеву альтернативу відпочинку. Саме сільський зелений туризм дає можливість міським жителям за невисоку плату пожити в сільському будинку, споживати екологічно чисті продукти і насолоджуватись живописними краєвидами.

Сільський зелений туризм регулюється законом України „Про туризм” від 15.10.1998 р., та законом України «Про особисте селянське господарство» від 15 травня 2003 року.

У статті 4 Закону України „ Про туризм ” № 324/95 від 15.10.1998 р., який є загальним для всіх видів туризму та туристичної діяльності, окремо виділяються такі види туризму, як сільський та екологічний (зелений).

Сільський туризм - форма відпочинку у сільській місцевості в приватній садибі сільського господаря з широкими можливостями використання природного, матеріального і культурного потенціалу регіону. Організатором виступає сільська родина, яка надає власне житло та забезпечує продуктами харчування, виробленими в особистому селянському господарстві. Сільський туризм неможливий у містах і селищах міського типу. Його становлення та розвиток сприяють системному вирішенню

організаційно-економічних проблем, пов'язаних із відтворенням трудового потенціалу в аграрній сфері, формуванням нових напрямів виробництва й реалізації сільськогосподарської продукції, підвищенням зайнятості сільського населення, зростанням доходів та покращенням його життєвого рівня .

Екологічний туризм (Ecological tourism) — це форма подорожі, сприятлива для навколишнього середовища. Вона відбувається на територіях, що мають природничу цінність (національні та ландшафтні парки). Екотуризм спрямований на охорону природного й культурного середовища регіонів, які відвідуються туристами. Він передбачає, що учасниками цих подорожей є люди з високою екологічною свідомістю [3].

Законом України «Про особисте селянське господарство» № 742 від 15 травня 2003 року, визначено, що ОСГ – це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму[1].

Туристичні послуги у сфері сільського зеленого туризму не обов'язково належать до підприємницької діяльності. Це також визначає стаття 1 Закону України „Про особисте селянське господарство”, що використання майна садиби, зокрема, для надання послуг у сфері сільського зеленого туризму, як діяльність, що не є підприємницькою.

Законодавчо сільський туризм має певні обмеження. Одночасно не можна приймати більше ніж 10 гостей, та не можна включати у простір відведений для туристів більше ніж 7 приміщень. В разі виходу за ці рамки діяльність буде регулюватися загальним законодавством про туризм, та підпадає під оподаткування (потрібна реєстрація власника садиби як підприємця)[2].

Ліцензування послуг із розміщення та харчування туристів законом не вимагається.

Основою сільського зеленого туризму є село, сільська оселя, селянин і його побут, які будуть цікавими іноземним туристам лише, якщо вони будуть українськими, а отже, відмінними від уже баченого вдома або в інших країнах. Туристу цікаво подивитися як селянин виробляє сир, масло, ковбасу, варить борщ або робить вареники саме за старовинними українськими традиціями. Тому їх треба відроджувати, бо багато за часів комуністичного режиму СРСР було втрачено і знищено. Туристи хотіли б не просто зайти до повітки, подивитися на корову, а й подоїти її, поспати на сіні в клуні, покататися на конях, взяти участь у святі різання свині, яке німці звать "швайнфест". Не менш важливим є відновлення загублених ремесел, їх традиційних центрів. виготовлення ліжника, дерев'яного чи глиняного посуду, іграшок, киптарів, гуцульських топірців тощо не залишить байдужим жодного туриста[4].

Отже, суттєвим стимулом для українського села є розвиток сільського зеленого туризму. Завдяки йому зросте добробут сільської родини, зменшиться міграція з сільської місцевості, збільшиться кількість робочих місць в сфері сільського туризму.

Список літератури

1. Про особисте селянське фермерське господарство: закон України від 15.05.2003 №742 // Офіційний вісник України. – 20.06.2003. – №23. – с. 9.
2. Про туризм. закон України. Відомості ВР України .- 1995.- № 31.- с.341
3. Горішевський П. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності / Горішевський П., Васильєв В., Зінько Ю. – Івано-франківськ: місто нв, 2003. – 148с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібник / П. О. Масляк. - К. : Знання, 2008.-342 с.